

11574

№ 1637

~~№ 1637~~

ДНЕВНИКЪ

(стенографически)

на

XIII-то Обикновено Народно Събрание.

Втора редовна сесия.

Отваряне и I заседание, петък, 15 октомврий 1904 г.

На 3 ч. слѣдъ пладнѣ народнитѣ прѣдставители се събраха въ засѣдателната зала на Народното Събрание.

Тържественото откриване втората сесия на XIII-то Обикновено Народно Събрание стана по слѣдующата програма:

На 3 ч. и 30 м. слѣдъ пладнѣ Негово Царско Височество Князътъ се отправи за Народното Събрание.

Пристигането на Негово Царско Височество се събщи на Събранието отъ подпрѣдседателя г. Д-ръ Т. Гатевъ.

Негово Царско Височество влѣзе въ залата на Народното Събрание, прѣдшествуванъ отъ Министерския Съвѣтъ и бюрото на Народното Събрание и послѣдванъ отъ гражданската и военната Си свита и поерѣщнатъ съ продължителни ржкоплѣскания и „ура“ и се възкачи на прѣстола.

Министерскиятъ Съвѣтъ, бюрото на Народното Събрание и Столичниятъ Митрополитъ Негово Високопрѣосвещенство г. Партений застагнаха отъ дѣсната страна на прѣстола, а гражданската и военната свита на Негово Царско Височество — отъ лѣвата.

Като се възкачи на прѣстола, Негово Царско Височество отвори втората редовна сесия на XIII-то Обикновено Народно Събрание съ слѣдното тронно слово:

Г-да народни прѣдставители,

Съ радостъ и искрено удоволствие ви виждамъ събрани на втора редовна сесия, за да се прѣдадете наново на плодотворна законодателна дѣятелностъ.

Г-да прѣдставители,

Приятно Ми е да отбѣлѣжа, че страната се радва на редъ и спокойствие; политическиятъ страсти отъ день на день утихватъ и народътъ съ особена ревностъ се прѣдава на промишления трудъ.

Усилването на международната ни търговия и на постѣпленията въ държавното съкровище свидѣтелствуватъ за благосъстоянието на населението и сж залогъ за закрѣпването на финанситѣ и кредитата на държавата.

Допълнителнитѣ законодателни и общитѣ селско-общински избори, станали при пълневъ редъ и тишина, сж ново доказателство, че конституционниятъ духъ на управление сѣ повече прониква въ политическия животъ на българския народъ.

Г-да народни прѣдставители,

Извѣстни ви сж миналогодишнитѣ събития въ съсѣднитѣ намъ провинции на Отоманската Империя, които тѣй злѣ се отразиха на търговията и поминъка въ Княжеството и хвърлиха въ окаянно положение множество отъ нашитѣ сънародници въ тия области. Правителството Ми, водимо отъ мисълта да запази мира и завѣтнитѣ интереси на българския народъ и да обезпечи на сънародницитѣ ни въ Турция мирния напредѣкъ и богатата на правдинитѣ, осветени отъ международни договори, влѣзе въ споразумѣние съ императорското отоманско правителство и сключи едно съглашение съ него.

Първото послѣдствие отъ тоя актъ бѣ, че на Възкресение Христово се отвориха вратата на тъмниците за заточеници и затворници; на бѣжанцитѣ се позволи да се възвѣрнатъ въ огнищата си и търговскитѣ сношения на двѣтѣ съседни държави влѣзоха въ нормалния си пѣтъ.

Между жертвитѣ, които България направи за мира и за участъта на едноплеменното население въ Турция, е и отпущането на единъ заемъ отъ единъ милионъ лева за настаняване и помощи на пострадалитѣ. Доказателствата на твърдъ патриотизъмъ, които народното прѣдставителство е дало, Ме убѣждаватъ, че вие ще оцѣните по достойнство дѣлата и поведението на правителството Ми въ тия трудни и съдбоносни врѣмена.

Г-да народни прѣдставители,

Отношенията на България съ Великитѣ сили и съ съседнитѣ държави сѣ добри и приятелски. Правителството Ми полага успѣшни усилия за развиването имъ.

Щастливо съществуващитѣ връзки съ Великата Всеросийска Империя продължаватъ да бѣдатъ най-сърдечни за благо на България. Въ моменти на изпитания, въ които се проявяватъ най-добрѣ симпатиитѣ между народитѣ, утѣшително за Мене е, че мога да отбѣлѣжа прѣдъ Васъ колко дълбоки сѣ чувствата на признателностъ и привѣрзаностъ на Моя народъ къмъ неговата великодушна Освободителка.

Срѣщитѣ, които имахъ прѣзъ врѣме на прѣбиванieto Си въ странство това лѣто съ Негово Императорско и Кралевско Апостолическо Величество Австрийския Императоръ и Негово Величество Велико-Британския Кралъ, сѣ едно убѣдително доказателство за довѣрието и благоволенieto, на което се радва нашето отечество.

Това доказателство се усилява отъ благосклонния отзивъ на всичкитѣ държави, до които правителството Ми се отнесе съ прѣдложение за сключване на нови търговски договори.

Срѣщата Ми въ Нишъ съ Негово Величество Сръбския Кралъ е първата стѣпка въ осъществението на многожеланото споразумѣние, което се налага отъ общността на интереситѣ на двата братски и едноплеменни народи.

Прѣдстоящото посѣщение на Негово Величество Кралъ Петра въ Столицата Ми е залогъ за най-сърдечни отношения между Владѣтелскитѣ Ни

Домове и ще закрѣпи връзкитѣ ни съ братския сръбски народъ.

Г-да народни прѣдставители,

За да се обезпечи мирното развитие на отечеството, необходимо е България да поддържа една армия, която напълно да отговаря на съврѣменнитѣ ѝ нужди.

Въ есеннитѣ маневри Азъ лично можахъ да се убѣдя още веднажъ, че състоянието на армията Ми е отлично и жертвитѣ, които народътъ Ми щедро дава за нея, сѣ напълно оправдани. Благодарение на тия жертви България може съ довѣрие да гледа на бъдещето.

Г-да народни прѣдставители,

За подобрене разнитѣ клонове на управлението и за повдигане благосъстоянието на страната, правителството Ми ще прѣдстави на вашето обсъждане, между другитѣ мѣропрития, и слѣдующитѣ законопроекти:

Законопроектъ за полската полиция;

Законопроекти за измѣнение законитѣ за градскитѣ и селскитѣ общини;

Законопроектъ за санитарния надзоръ върху хранителнитѣ и питейни вещества и други общеупотрѣбляеми прѣдмети;

Законопроектъ за чиновницитѣ;

Законопроектъ за събиране данѣцитѣ;

Законопроектъ за митническитѣ тарифи;

Законопроектъ за акцизитѣ;

Законопроектъ за привилегиитѣ и ипотекитѣ;

Законопроектъ за лицата;

Законопроектъ за екстрадицията;

Законопроектъ за имущественитѣ отношения между сърузитѣ;

Законопроектъ за работницитѣ;

Законопроектъ за риболовството;

Законопроектъ за поцитѣ и телеграфитѣ;

Законопроектъ за заплатитѣ на основнитѣ учители;

Законопроектъ за единъ заемъ за училищни постройки;

Законопроектъ за старинитѣ.

Като не се съмнѣвамъ, че вие ще положите всички усилия за да проучите и гласувате тия законопроекти и че съ вашата просвѣтена дѣятелностъ ще оправдаете довѣрието и надеждитѣ на Коровата и народа, призовавамъ Божието благословение на всичкитѣ Ви прѣдначинания и обявявамъ втората редовна

сесия на XIII-то Обикновено Народно Събрание за открита.

Да живѣе България!

На първообразното съ собствената на Негово Царско Височество ржка написано:

Фердинандъ.

Приподписали словото:

Р. Петровъ, Прѣдседателъ на Министерския Съвѣтъ и Министъръ на Външнитѣ Работи и на Изповѣданията.

Д. Петковъ, Министъръ на Вътрѣшнитѣ Работи.

Д-ръ И. Шишмановъ, Министъръ на Народното Просвѣщение.

Л. Паяковъ, Министъръ на Финанситѣ.

Д-ръ П. Стайковъ, Министъръ на Правосъдието.

Генералъ-Майоръ М. Савовъ, Министъръ на Войната, Почетенъ флигелъ-адютантъ на Негово Царско Височество.

Д-ръ Н. Генадиевъ, Министъръ на Търговията и Земледѣлието.

Д. К. Поповъ, Министъръ на Обществениѣ Сгради, Пжтищата и Съобщенията.

Послѣднитѣ думи на Негово Царско Височество бидоха съпроводени съ вѣодушевени „ура“ и продължителни ржкоплѣскания.

Негово Царско Височество Господарѣтъ, прѣдшествуванъ отъ Министерския Съвѣтъ и бюрото на Народното Събрание и послѣдванъ отъ гражданската и военната Си свита, излѣзе изъ засѣдателната зала и се завърна въ двореца.

Слѣдъ излизането на Негово Царско Височество изъ залата на Народното Събрание Негово Високопрѣосвещенство Софийскитѣ Митрополитѣ г. Партевий извърши водосветъ.

(Слѣдъ водосвета.)

Прѣдседателствующъ Д-ръ Т. Гатевъ: (Звъни.) Г-нъ секретарѣтъ ще прочете списъка на г. г. прѣдставителитѣ.

Секретаръ В. Кознички: (Чете списъка. Отсѣтствувать: К. Апуловъ, И. Арнаудовъ, А. Арсениевъ, М. Балабановъ, И. Богдановъ, Т. Божиновъ, И. Гешовъ, С. Гиговъ, И. Гидиковъ, Е. Друмевъ, С. Димитровъ, Х. Дограмаджиевъ, Д-ръ С. Ивановъ, Д-ръ П. Табурновъ, П. Калинковъ, Д. Коджабашовъ, А. Маринковъ, И. Оковски, К. Панайотовъ, О. Сали-Бейовъ, Н. Свиначевъ, Т. Теодоровъ, Р. Узуновъ, Н. Цановъ, Д. Черневъ, Г. Чолаковъ, П. Шилевъ, Т. Шипковъ и Д. Яблански.)

Прѣдседателствующъ Д-ръ Т. Гатевъ: Присѣтствувать 160 души народни прѣдставители, отсѣтствувать 29. Има законното число народни прѣдставители, слѣдователно, засѣданието ще бжде открито.

Г-да народни прѣдставители! Слѣдъ закриване на миналата сесия, помина се народниятъ прѣдставителъ Ефтимъ Друмевъ. Моля ви, зачитане, паметѣта му, да станемъ прави. (Всички ставать прави и казватъ: „Богъ да го прости!“)

Има думата г. Министърѣтъ на Вътрѣшнитѣ Работи.

Министъръ Д. Петковъ: Г-да народни прѣдставители! За дневенъ редъ днесъ нѣмаме нищо. Има единъ въпросъ, който трѣбвало би да свършимъ въ първитѣ засѣдания, то е избиране прѣдседателъ на Народното Събрание; но тъй като ние, правителството, сме заняти сега твърдѣ много съ приготовленията по посрѣщането на Негово Величество Сръбския Кралъ, азъ ще моля засѣданието сега да се вдигне и да се тури на дневенъ редъ за идущата срѣда: първо, избиране прѣдседателъ на Народното Събрание; подиръ това: избиране комисиия за приготвяне отговоръ на тронната рѣчь, избиране комисиия за провѣрка на допълнителнитѣ избори и избиране комисиия по всички министерства, съгласно правилника.

Прѣди да се вдигне засѣданието, азъ ще моля, понеже духовенството е тукъ, г. г. народнитѣ прѣдставители, които сж избрани въ допълнителнитѣ избори и не сж дали клетва, да положатъ такава, за да не губимъ другъ пжтъ врѣме по това.

Прѣдседателствующъ Д-ръ Т. Гатевъ: Турямъ на гласуване прѣдложението на г. Министра на Вътрѣшнитѣ Работи, да имаме засѣдание въ срѣда и на дневенъ редъ: първо, избиране прѣдседателъ на Народното Събрание, послѣ, избиране комисиия за отговора на тронното слово, избиране комисиия по всичкитѣ министерства и комисиия за провѣрка на допълнителнитѣ избори. Които сж за това прѣдложение да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Народното Събрание приема.

Моля г. г. новоизбранитѣ народни прѣдставители да излѣзатъ отпрѣдъ, за да положатъ установената отъ конституцията клетва.

(Архимандритѣ Иосифъ подведе подъ клетва слѣднитѣ г. г. новоизбрани народни прѣдставители: Д-ръ Х. Бракаловъ, Д-ръ С. Възвззовъ, И. Луковъ, К. Стаменовъ, Н. Русевъ, С. Сарийски, М. Кривошийски, Д. Коруджиевъ, Топо Петровъ, Х. Чакмаковъ, Г. Поповъ, Н. Обрѣтеновъ, И. Миларовъ, Д-ръ Г. Сарафовъ, Д. Ганчевъ, А. Златановъ, Д-ръ П. Гудевъ, Тони Петровъ, Г. Данчевъ и Г. Фичевъ.)

Прѣдседателствующъ Д-ръ Т. Гатевъ: Г-нъ Министърѣтъ на Вътрѣшнитѣ Работи има думата.

Министъръ Д. Петковъ: Г-да народни прѣдставители! Въ недѣля на 9 ч. заранѣта ще пристигне Негово Величество Сръбскитѣ Кралъ. Правителството и народѣтъ въ София приготвяла едно тържествено посрѣщане на владѣтеля на на-

шитѣ съсѣди — приятели. Въ програмата влиза, че народното прѣдставителство ще присѣтствува на посрѣщането на гарата, дѣто ще бѣде и Негово Царско Височество Князѣтъ, министритѣ и духовенството. Понеже дотогазъ ние не ще имаме засѣдание, защото сме заняти, както казахъ, съ приготвлението, ще моля г. г. народнитѣ прѣдставители, въ недѣля заранѣта, по-рано отъ 9 ч., облѣчени,

разбира се, прилично, както трѣбва, да се намѣрятъ всички на гарата. (Ржкоплѣскане.)

Прѣдлагамъ да се вдигне засѣданието.

Прѣседателствующъ Д-ръ Т. Гатевъ: Засѣданието се закрива. Засѣдание ще имаме въ срѣда въ 2 ч.

(Закрито въ 5 ч. слѣдъ пладнѣ.)

Подпрѣседатели: { **Д-ръ Т. Гатевъ.**
Д. Петковъ.

Секретарь: **В. Кознички.**

Началникъ на Стенографическото бюро: **Т. Гълѣбовъ.**